GAZETA KRAKOWSKA

Nro 66.

Z KRAKOWA DNIA 16. SIERPNIA 1815 Roku WE SZRODĘ.

Dalszy ciąg Traktatu Pokoiu i Przyiazni między N. Cesarzem Wszech Rossyy i N. Królem Saskim Zawarty w Wiedniu dnia (6) 18 *Maia* 1815.

Art. 1. Będzie od dnia dzisieyszego między Nayiaśnieyszym Cesarzem Rossyyskim z iedney, a Nayiaśnieyszym Królem Saskim z drugiey strony, Ich Dziedzicami i Następcami, Ich państwami i poddanemi wzaiemnemi, pokoy i przyiaźń na zawsze.

Art. 2. Nayiaśnieyszy Król Saski zrzeka się na zawsze za siebie, oraz wszystkich swych Potomkow i Następcow, na rzecz Nayiaśnieyszego Króla Pruskiego, wszelkich praw i tytułow do prowincyy, powiatow i ziem Królestwa Saskiego, tu poniżey wyrażonych; Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski zaś posiadać będzie kraie te prawem zupełnem panowania i własności, i oneż do Monarchii swoiey wcieli. Odstąpione w ten sposób Powiaty i ziemie odłączone będą od reszty Królestwa Saskiego, liniią która odtąd stanowić ma granicę kraiow Pruskiego i Saskiego, tak iż wszystko, cokolwiek rozgraniczeniem tey linii obięte, powroconem zostanie Nayiaśnieyszemu Królowi Saskiemu; Ten zaś zrzeka się wszystkich Powiatow i ziem za takową liniią będących, a któraby przed woyną do niego należały.

Liniia ta zaczynać się będzie od granicy Czeskiey pod Wiese, w okolicy Seidenberga, idąc biegem strumienia Wittich aż do złączenia się tegoż z Neissą.

Od Neissy wniydzie w Cyrkuł Eigen pomiędzy Tauchritz, odpadaiący do Pruss, i Bentschof przy Saxonii zostaiący; potem ciągnąć się ma granicą północną Cyrkułem Eigen aż do narożnika między Paulsdorf i Obersohland; ztamtąd prowadzoną będzie do granic odłączaiących Cyrkuł Görlitski od Bautzeńskiego tak, iż Ober-Mittel i Nieder-Sohland, Olisch i Badewitz przy Saxonii pozostaną,

Walny gościniec poczty pomiędzy Görlitz i Bautzen należeć będzie do Pruss, aż do granic obudwoch wspomnionych Powiatow. Potem lin ia iść będzie granicą Cyrkułu aż do Dubrauke; odtąd ciągnąć się ma przez wzgórza po prawey Loebauer-Wasser, tak, iż strumień ten wraz

z swemi dwoma brzegami i mieyscami nad brzeżnemi aż do Neudorf, łącznie z tąż wsią, pozostaną przy Saxonii. Daley linija ta na Spree i Schwarz-Wasser przypadnie. Liska, Hernsdorf, Ketten i Solchdorf do Pruss przechodzą.

Od Czarney-Elstery (Schwarz-Elster) pod Solchdorf wyprowadzoną będzie liniia prosta aż do granicy Państwa Königsbruck pod Grossgräbchen. Państwo to pozostanie przy Saxonii, i liniia iść będzie granicą północną onegoż aż do granicy Ekonomii Grossenhayn w okolicy Ortrandu. Ortrand z gościńcem od tegoż mieysca na Marzdorf, Stolzenhayn, Gröbeln, do Mühlberga oraz z wsiami na tym gościncu położonemi, i tak ażeby żadna część rzeczonego gościńca za granicą Pruską nie pozostała, przechodzą pod panowanie Pruss. Od Gröbeln wyciągniętą zostanie granica aż do Elby pod Füchtenberg, idąc granicą Ekonomii Mühlberg i Füchtenberg, do Pruss przypada. Od Elby aż do granicy kraiu Mersenburgskiego urządzoną będzie w ten sposób, iż Ekonomia Torgauska, Eilenburgska i Delitschska odpadną do Pruss, Oschatzska, Wurzeńska i Lipska zaś przy Saxonii pozostaną. Liniia iść będzie granicami tych Ekonomiy przemiiaiąc niektóre załomki i półzałomki (enclaves & demi enclaves), gościniec od Mühlberg aż do Eilenburg całkiem zostawać będzie w kraiu Pruskim.

Od Padelwitz, należącego do Ekonomii Lipskiey i przy Saxonii zostaiącego, aż do Eytra, które także przy niey pozostaie, liniia przerzynać będzie kray Merseburgski, tak, iż Breitenfeld, Länichen, Gross i Klein-Dotzig, Marek, Bandstädt i Knaut-Nauendorf zostaną przy Saxonii, Modelwitz, Skenditz, Klein-Libenau, Alt-Konstaed, Sch. Köhten i Zitschen zaś odpadaią do Pruss.

Od tego mieysca liniia przecinać będzie Ekonomiią Pegauską pomiędzy Flosgraben, i Białą-Elsterą (Weiss-Elster.) Pierwszy od punktu, w którym się odłączą, poniżey miasta Crossey, do Ekonomii Hamsburg należącego, od Białey-Elstery aż do uyścia swoiego niżey miasta Merseburg w Saalę, należeć będzie w całym swoim biegu pomiędzy temi dwoma miastami z obudwoma brzegami swoiemi do kraiu Pruskiego.

Ztamtąd od mieysca, gdzie granica do kraiu Zeitz przytyka, liniia iść będzie tąż granicą aż do kraiu Altenburg pod Lukau.

Granice Cyrkułu Neustadt, całkiem pod panowanię Pruskie przechodzącego, zostaią nietknięte.

Załomki Voigtlandu w kraiu Reus iako to: Gefald, Blintendorf, Sparenberg i Blanckenberg do Pruss przypadaią.

Art. 3. W celu uniknienia wszelkiego uszczerbku własności prywatney, i ochrony, podług zasad iak naywięcey liberalnych, dobra osób na pograniczu zamieszkałych, mianowani będą tak przez N. Króla Pruskiego, iako i od N. Króla Saskiego Kommissarze do wspólnego rozgraniczenia kraiow, w moc postanowień traktatu niniejszego pod inne panowanie przechodzących.

Skoro praca ta przez Kommissarzy spełnioną, a od obudwoch Monarchow zatwierdzoną zostanie, zrobione będą mapy, od Kommissarzy obu stron podpisane, i stawione będą słupy, granice zobopolne oznaczaiące.

Art. 4. Prowincye i powiaty Królestwa Saskiego, pod panowanie N. Króla Pruskiego przechodzące, oznaczone będą pod nazwiskiem Xięstwa Pruskiego; Król Pruski zaś przybierze do mianych dotąd tytuł Xcia Saskiego, Landgrafa Turyngskiego, Margrabiego obudwoch Luzacyy i Hrabiego Hennebergu. N. Król Saski zostanie w używaniu tytułu Margrabiego wyższey Luzacyi. Także ze względu i na mocy praw swych do nastąpić mogącego spadku posiadłości linii Ernestyńskiey, zostanie tenże N. Pan w używaniu tytułu Landgraffa Turyngii i Hrabiego Hennebergu.

Art. 5. N. Król Pruski obowiązuie się nakazać wyprowadzenie woyska z Prowincyy, Powiatow i ziem Królestwa Saskiego, pod iego panowanie nieprzychodzących, oraz oddanie zarządu onychże władzom N. Króla Saskiego w przeciągu dnia 15tu od dnia wymiany ratyfikacyi Traktatu ninieyszego.

Art. 6 Przystąpiono będzie niezwłocznie do wszelkich rozporządzeń będących, w koniecznym i nieodzownym skutku ustąpienia Prowincyy i Powiatow, w artykule 2 wyrażonych, na rzecz Pruss, iako to: tyczących się archiwow, długow, biletow kassowych, i innych ciężarow publicznych tak tychże Prowincyy iako i Królestwa, w ogólności względem kass publicznych, zaległości, mianowicie podatkow zwyczaynych i przychodow dominialnych z czasu administracyi Pruskiey; dobr założeń publicznych, religiynych, cywilnych lub woyskowych; woyska, artyleryi, zapasow i potrzeb woiennych, stosunkow feudalnych i innych przedmiotow tego rodzaiu.

Co się tycze stosunkow feudalności, N. Król Pruski wraz z N. Królem Saskim, pragnąc uprzątnąć starannie wszelkie powody do sporow i roztrząśnień przyszłych, zrzekaią się każdy z swey strony i z obopólnie ieden na rzecz drugiego wszelkich praw lub pretensyy tego rodzaiu, któreby onym służyły, lub służyły były za zakresem granic, ninieyszym traktatem oznaczonych. Uskutecznienie Artykułu tego nastąpi za wspólną zgodną i przez Kommissarzy mianowanych od obudwoch Rządcow.

Art. 7 Rozłączenie archiwow dopełni się iak następuie. Tytuły własności publiczney dokumenta i papiery, ściągaiące się wyłącznie do prowincyy, ziem lub okolic, odstąpionych całkiem przez N. Króla Saskiego N. Królowi Pruzkiemu, wydane będą Kommissarzom Pruskim w przeciągu trzech miesięcy od dnia wymiany ratyfikacyi. Oddanie planow i mapp, twierdz, miast i kraiow, w tenże sposob i w tymże przeciągu czasu nastąpi. Gdzie prowincyia lub ziemia iakowa nie całkiem pod panowanie Pruskie przechodzi, dokumenta ogoła iey dotyczące wydane będą Kommissarzom Pruskim, lub przy Saxonii pozostaną, w miarę iak większa lub mnieysza część teyże Prowincyi lub ziemi iest odstąpioną. Strona, do którey przechodzą, lub przy którey pozostaną oryginały, obowiązuie się dostarczyć drugiey kopiie ich legalizowane. Co się tycze akt i papierow, które nie będąc w żadnym z obudwoch przypadkow tu wyrażonych, w spólnym względzie obiedwie strony dotykaią, rząd Saski zachowa ich oryginały, obowiązuiąc się wydać Prussom kopiie tychże zaświadczone.

Kommissarze Pruscy stawieni będą w

)3(

możności sadzenia, któreby z ostatnio-wspomnionych akt, dokumentow i papierow rządu ich dotyczyły.

Art. 8. Względem woyska przyymuie się za zasadę, iż żołnierze, niżsi officerowie i wszyscy inni woyskowi, nie będący w stopniu officerskim, przeydą do iednego lub drugiego, z rządow obudwoch, Pruskiego bądź Saskiego, w miarę iak mieysce ich urodzenia odpada pod iedno, lub pod drugiem zostawać będzie panowaniem. Officerowie wszelkiego stopnia, rownie iak Chirurgowie i Kapelani (aumoniers) będą mieli wolność wyboru do pozostania w iedney z obudwoch służb; taż sama wolność rozciągać się ma do żołnierzy i innych woyskowych, niemaiących stopnia officerskiego, którzy ani z Królestwa Saskiego, ani z Monarchii Pruskiey nie są rodem.

(Reszta potem.)

Z Wiednia d. 9 Sierpnia.

Gazeta tuteysza Dworska zawiera następuiące doniesienia z placu boiu:

D. 21 Lipca wyruszyły z Paryża rożne korpusy woysk Rossyyskich i Pruskich z artyleryą i innemi potrzebami trzema drogami, to iest do Melun, Chartres i Orleanu.

D. 15 utworzone zostały ruchome kolomny, które od Paryża krażyć będą w rożnych kierunkach dla utrzymania związkow pomiędzy zprzymierzonemi woyskami.

W Tulus powiewa biała chorągiew. Do Angers przybył d. 24 Lipca korpus Pruski. W Nicei powiewa biała chorągiew z wszystkich wież; zapał do Króla iest bez granic: Wszyscy na wyścigi oświadczaią swoie przywiązanie i wierność.

W Nancy odprawione zostało d. 17 Lipca dla woysk Rossyyskich na rynku nabożeństwo w obecności niezmierney liczby mieszkańcow, którzy po zakończonem nabożeństwie po trzykroć wykrzyknęli: Niech żyie Cesarz Alexander! W Macon takiż duch ludu panuie.

Po przybyciu Jen. por. Bourmont do Lill panuie tam spokoyność i porządek. Wszystkie umysły okazuią przywiązanie swoie do prawego Króla i spokoynie odbywaią swoie prace. Dla zasilenia skarbu czynione są wielkie składki.

Królewski Jen. por. Castries, par Francuzki, przyięty w Rouen został d. 21 Lipca z przyzwoitemi iego stopniowi honorami. Był on ieszcze d. 20 Marca tego miasta dowodcą mianowany, i tem miley był od mieszkańcow przyięty, że pamiętne im iest oycowskie iego z niemi się obchodzenie.

Kupy zbroyne, które Lotaryngiia i Wogessy niebezpiecznemi czyniły, złożyły broń. Liczba ich była daleko większa, niżeli sobie wystawiano; było ich do 25, 000, które się w lasach łączyły lub według potrzeby rozdzielały. Drogi do Paryża i do Niemiec przez St. Avold są teraz zupełnie bezpieczne.

C. K. Austryacki nadworny Radca i Kawaler Roschmann - Hoerburg mianowany został przez C. K. Jeneralnego intendenta C. K. Austryackiego woyska Włoskiego Hr. Wurmsera, Wielkorzadca departamentow Aine, Jura, Jsery i Montblanc.

Deputowani od woyska Francuzkiego nad Loarą JJ. Haxo, Gerard i Valmy powrocili do tego woyska d. 26 Lipca z Paryża. Marszałek Macdonald obiął nad tem woyskiem dowodztwo, które iak mo-

wią rozeydzie się na leże.

Langres przyięło na mocy umowy woysko Austryackie, które razem z osadą czyni służbę.

Tulon poddał się d. 24 Lipca i białą chorągiew wywiesił, którą stoiąca przed tym portem Angielska eskadra pozdrowiła. Cała siła morska oczekuie tylko chwili poddania się Królowi.

Laon i Soissons wywiesiły w prawdzie białe choragwie, ale niechcą woysk zprzymierzonych w puścić.

Znaczna część woysk Angielskich, które od kilku dni w Bruxelli i okolicach stały i do 7000 wynosiły, udała się do Francyi. D. 23 i 24 Lipca przybyło znowu do Ostendy 28 przewozowych statkow z woyskiem i końmi.

Z Paryża d. 29 Lipca.

D. 27 b. m. przybyła tu Xżna Angouleme, która d. 25 z Anglii do Diepy zawinęła. Wyiechała przeciw niey narodowa gwardya konna, oddział żandarmow, wielu jenerałow i jenerałow sztabu, i wiechała do stolicy przy stoiącey w parądzie narodowey gwardyi pieszey i radosnych okrzykach mieszkańcow. J. K. Mość przyiął ią w pałacu Tuilleries iako czuły oyciec. W krotce potem pokazała się ludowi z ganku. D. 28 iadł Król Francuzki obiad u N. Cesarza Austryackiego z Monsieur, Xciem Berry, NN. Cesarzem Rossyyskim i Królem Pruskim, tudzież znayduiącemi się tu Królewiczami i Xiążętami zagranicznemi.

Przybył tu Marszałek Davoust, a Marszałek Macdonald wyiechał dla obięcia po nim dowodztwa nad woyskiem nad Loarą.

Wyszło tu kilka obwieszczeń, iako to 1) od Prefekta Sekwany Chabrol, że dowodzący woyskiem Austryackiem w Paryżu Xże Lichtenstein wydał rozkaz, aby stoiący na kwaterze żołnierze nic od gospodarzy nie żądali, gdyż z magazynow będą żywieni. 2) od Gubernatora Paryża Jen. Müfflinga, względem zażaleń, meldunkow i paszportow.

Gazata urzędowa zawiera co następuie.

Wierny zasadom przymierza, które Europeyskie Mocarstwa pomiędzy sobą przeciw człowiekowi zawarły, który na nowo chciał sobie moc nad Francyą przywłaszczyć, i wszystkie nieszczęścia na ten kray ściągnął, które woyna za sobą prowadzi, zaledwo dowiedział się Xże Rejent Angielski, że Napoleon Bonaparte poddał się sile morskiey N. Króla W. Brytanii, ożywiony zawsze szlachetnem życzeniem położenia końca cierpieniom woyny, rozkazał natychmiast zaprzestać krokow nieprzyiacielskich przeciw brzegom Francuzkiem. Lord Castlereagh udzielił Ministeryum Francuzkiemu urzędownie rozkazy swoiego Pana w następuiącey nocie do Xcia Talleyranda:

" Podpisany, pierwszy sekretarz stanu N. Króla W. Brytanii do spraw zagranicznych, odebrał od Xcia Rejenta rozkaz udzielić Xciu Taleyrandowi wiadomość, aby o niey uwiadomił N. Króla Francuzkiego, że iak tylko Xże Rejent dowiedział się, że Napoleon Bonaparte poddał się Angielskiey sile morskiey, rozkazał natychmiast zaprzestać krokow nieprzyiacielskich przeciw brzegom Francuzkim. Podpisany udziela z naywiększem ukontentowaniem Xciu Talleyrandowi wydany w tey mierze rozkaz, i korzysta z

tey okazyi dla ponowienia mu zapewnienia wysokiego swoiego szacunku. — W Paryżu d. 24 Lipca 1815.

(Pod.) *Castlereagh.*

Dołączona do tey noty kopiia listu Hr. Bathurst do Lordow kommissarzow admiralicyi z kancelaryi woienney pod d. 21 Lipca zawiera: " Dowiedziawszy się dziś Xże Rejent, że Napoleon Bonaparte poddał się Kapitanowi Maitland okrętu Bellerophon, pośpiesza zaraz uwolnić porty Francuzkie od wszystkich więzow, które na nie stan woyny wkładał, ile ta okoliczność zgadza się z wielkim celem związku Monarchow, stałością pokoiu i spokoynością w Europie J. Królewiczowska Mość dał mi rozkaz, abym WPznow uwiadomił, iż iest wolą Jego, ażebyście wydali rozkazy do zaprzestania natychmiast wszelkich nieprzyiacielskich krokow przeciw portom Francuzkiem, tak iżby okręty J. K. Mci na przyszłość przepuszczały i nie tamowały żeglugi wszystkich pod białą banderą Francuzkich okrętow.

(Pod.) *Bathurst.*

Powyższe pisma okazuią, iż Francya i Angliia powracaią do stosunkow i położenia w iakich znaydowały się przed 20 Marca r. b. i że zobopólni poddani używać na nowo będą korzyści pokoiu i zgody, która pomiędzy obiema rządami przywrocona została.

Król mianował prezesow wybiorczych kollegiow po departamentach i powiatach. Ażeby zaś tem mianowaniom nadał większą dzielność i znaczenie, przeznaczył brata swoiego Monsieur na prezesa departamentu Sekwany, Xcia Angouleme na prezesa Gírondy, a Xcia Berry na prezesa departamentu północnego. Pomiędzy innemi prezesami znayduią się następuiące znaiomsze osoby: Lauriston, Anglès, Flaugergues, Barthelemy, Dupont, Rivaud, Macdonald, Marmont, Lanjuinais, Wiktor, Depuis, Chateaubriant, Semonville, Beugnot, Oudinot, Marchant, Beurnonville, Latour-d' Auvergne, Gouvion, Dambray, Garnier, Fontanes, Latour-Dupin, Perignon, Pastoret, Bourienne.

Austryaccy grenadyerowie zaciągzią od nieiakiego czasu na straż do N. Cesarza Rossyyskiego. Pruska gwardya odbywa razem z Angielskiem woyskiem i narodowa gwardyą Paryzką wewnętrzna straż w stolicy. Pierwsza stoi w koszarach.

Mowią, iż w krótce ziadą do Paryża NN. Cesarzowa Rossyyska i Austryacka, i Wielki Xże Konstanty.

Były dyrektor poczt Francuzkich Lavalette był iuż trzy razy badany.

Woysko Austryackie postąpiło z Burgundyi aż do Loary. Nad rzeczoną rzeką zebrało się znaczne woysko złożone z Rossyanow, Bawarczykow i Wirtemberczykow. Pod Orleanem i Tours stoią Prussacy. Głowna kwatera XciaBlüchera przeniosła się do Rambouillet i Chartres. Woysko Francuzkie nad Loarą rozchodzi się podług odebranych rozkazow na leże; będzie rozwiązane i na osady podzielone. Od d. 18 b. m. całe woysko Francuzkie nosi białą chorągiew. Pogłoska o nowych pomiędzy nim zaburzeniach i o potyczce pod Cosne są zmyślone.

25,000 ludzi liczna gwardya Króla Francuzkiego podzielona bydź ma na 4 korpusy, któremi dowodzić będą sam Król, brat iego Monsieur, Xżęta Angouleme i

Bertv, a pod temi Marszałkowie Oudinot, Macdonald, Marmont i Wiktor.

Marsz. Perignon obiął dowodztwo w Tulus i w całem tamteyszym okręgu. Jenerałow Decaen i Gilly opuściły tam woyska. Metz wywiesił pod Jen. Miollis białą chorągiew.

Rzecz zastanowienia godna, że dzień 14 Lipca który był początkiem nieszczęść Francyi, iest także dniem, w którym Bonaparte poddał się Anglikom.

Z Londynu d. 28 Lipca.

Nadeszłe dziś z Torbay i Plimutu listy donoszą, że okręt Bellerophon, na którym znayduie się ieszcze zawsze Bonaparte, d. 26 wypłynął z Torbay i do Plimutu przybył. Przy okręcie tym znayduią się ieszcze zawsze zbroyne statki Myrmidon, Furieuse, Slaney i Havoc. (Dobrze się stało, że niedozwolono Bonapartemu na ląd wysiąść, gdyż ciekawość byłaby pewnie mnostwo ludzi zprowadziła i przez natłok możeby iakowe nieszczęście było się przytrafiło.)

Mowią, iż nasze ministeryum nie zgodziło się na ostatnim posiedzeniu gabinetowem na mieysce osadzenia Bonapartego, i postanowiło czekać na zdanie w tey mierze Mocarstw zprzymierzonych. Zapewniaią iednak, iż wielu Ministrow było tego zdania, aby go na wyspie S. Heleny osadzić. Jakoż ta wyspa zdaie się bydź naydogodnieyszem mieyscem do upilnowania człowieka, iakim iest Bonaparte. Powstała ona rownie iak on z wulkanicznego wstrząśnienia; iest nayodległeyszą ze wszystkich od stałego lądu. Leży w środku burzliwego Oceanu, o którego skały obiiaią się iego bałwany. Z szczytu góry Dianna, naywyższego punktu na całey wyspie, widzieć można o 60 mil Angielskich wszystkie na morzu okręty, tak iż żaden okręt nie potrafi się zbliżyć, ażeby przeciw niemu potrzebnych nieprzedsięwzięto środkow. Słowem bez iawney zdrady nie potrafi z tego mieysca uciec. (Wiadomo, że dawniey ieszcze była mowa o przeniesieniu Bonapartego na tę wyspę.)

Gdy zachodzą układy o przyszłe przeznaczenie Bonapartego, zabronił tymczasowo nasz rząd oddawać mu Monarchicznych honorow. Stopień iego ma tylko bydź naczelnego wodza, i tak ma bydź uważany. W tym ieszcze tygodniu maią od niego oddzielonemi bydź iego towarzysze; on tylko sam z kilku służącemi pozostać ma na okręcie Bellerophon aż do oznaczenia mu mieysca.

Gdy Kapitan Maitland pierwszy raz wprowadził Bonapartego do swey izdebki, obiecał mu całey ustąpić, wyiąwszy ieden kącik, w którym łożko iego stało. Bonaparte odpowiedział krotko i dumnie: albo wszystko, albo nic, i Kapitan Maitland ustąpił mu całey. Grzeczność tę wynagrodził Bonaparte zaproszeniem go do siebie na obiad. D. 16 odwiedzaiąc Bonaparte Admirała Hotham na okręcie Pyszny, posłał z zapowiedzeniem Jen. Bertranda. Wszedłszy na okręt, ukłonił się nie mowiąc słowa, wszedł prosto do izdebki i żądał z Admirałem mowić. Postrzegłszy w izdepce wizerunek Adm. Lorda Hooda, rzekł, iż on kierował ogniem przeciw iego flocie pod Tulonem. Nic nie uszło iego oczu; o naymnieyszą rzecz na okręcie pytał się i prosił, aby lud okrętowy wystąpił. Oglądał iego oręż, &c. i zdawał się bydź z wszystkiego kontent;

pytał się ludu o płacę, zdobyczowe pieniądze, iedzenie, tytuń, &c. i tak daleko spodobał się ludowi, iż gdy się odwrocił, rzekli wszyscy: Diabelnie dobry człowiek! . Gdy potem wszedł w rozmowę z Admirałem, rzekł: " Oddałem się Anglikom, ale żadnemu innemu Mocarstwu nie byłbym się oddał; bo oddaiąc się innemu Mocarstwu, byłbym się poddał woli iednego, a oddaiąc się Anglikom, zależę od woli całego narodu.,, Mowił także, iż woysko nad Loarą życzyło sobie, abym na iego czele stanął; lecz nie uczyniłem tego, bo niechcę, żeby się więcey za mnie krew przelewała. Wchodząc na okręt Maitlanda, rzekł w Francuzkim ięzyku: " Oddaię się pod opiekę WPana Monarchy i ustaw.,, Wymowił te słowa z tęgością i powagą. Gdy d. 16 iadł śniadanie na okręcie Pyszny, które dał dla niego Admirał, prosił, aby lud okrętowy w paradzie wystąpił. Miał na sobie zielony mundur z czerwonym kołnierzem i szlifami. czerwoną wstęgę z gwiazdą, białą kamizelkę, pantalony, bóty i stosowany kapelusz. Mowił z wielką otwartością o teraźnieyszem położeniu rzeczy, i dodał, iż gdyby nie Anglicy, byłby do tego czasu panem wschodu i zachodu. Wszystkie osoby iego orszaku maią dla niego naywiększe uszanowanie. Xże Rovigo (Sawary) nie mowi z nim, iak tylko z odkrytą głową. Od kilku dni rzadko wychodzi na pokład okrętu; wstaie o godzinie 7 rano, śniada o 11tey, a obiad ie o 6tey.

Wypis z listu Angielskiego officera morskiego z okrętu Bellerophon na kotwicy przed Torbay.

" Ciekawość widzenia Bonapartego tak iest wielka, iż nasz okręt od rana do wieczora otaczać muszą pomnieysze i większe łodzie. Bonaparte przepędza większą część dnia w gwiazdzistey galeryi, gdzie przechodzi się tam i nazad. Prawie zawsze sam chodzi. Bertrand i Lallemand zostaią o podal od niego. Czasami obraca się do iednego lub 2go czyniąc iakową uwagę. Kapitan Maitland iest częściey przy nim, niżeli który z iego towarzyszow. Bonaparte zdaie się bydź zdrowy. Wina nie wiele piia, ale często kawę. Wino piie zazwyczay za zdrowie Xcia Reienta. Widząc pierwszy raz brzegi Angielskie, zawołał: " Oto piękny ow kray, którego nie widziałem iak tylko z brzegow Kale lub Boulogne.,, (Lecz postanowieniem iest rządu Angielskiego, iż nigdy nie stanie na tey obiecaney ziemi.) Zawsze iest prosto ubrany i zazwyczay nosi zielony sorđut bez żadnych znakow i stosowany kapelusz.,,

Xże Rejent dozwolił wszystkiem pułkom, które znaydowały się w bitwie pod Waterloo, nosić na swoich chorągwiach napis Waterloo.

Xże Rejent otrzymał order słonia od Danii. Xiężniczka Karolina corka iego poiechała na kompiele do Weymutu.

Gazeta goniec podaie następuiące przedugodne warunki do pokoiu między Francyą i zprzymierzonemi Mocarstwami: 1) Rozpuszczenie woyska Francuzkiego nad Loarą; 2) Urządzenie wiernego Królewskiego woyska; 3) Oddanie w zakład aż do zupełnego urządzenia tego woyska trzech głownych twierdz; 4) Zapłacenie 800 mil. fr. za wynagrodzenie szkod; 5) Ukaranie hersztow; 6) Zwrot dzieł kunsztu.

DODATEK DO Nro 66. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 16 SIERPNIA 1815 Roku WE SZRODĘ

OBWIESZCZENIE

Ministerium Przychodow i Skarbu.

Z woli temczasowego Rządu Królestwa Polskiego podaie do powszechney wiadomości, iż na mocy układow między Nayiaśnieyszym Cesarzem Wszech Rossyy i Nayiaśnieyszym Królem Pruskim z dnia 30 Marca r. b. w Więdniu zawartych, Konwencya Baiońska z dnia 10 Maia 1808 względem summ Pruskich w byłem Xięstwie Warszawskim lokowanych zniesioną iest w całem swoiem brzmieniu i skutkach tak, iż prywatne osoby, oraz Instytuta Pruskie, których kapitały w skutku rzeczoney Konwencyi na Skarb Xięstwa Warszawskiego zaięte zostały, zwracaią się w zupełności do pierwiastkowych praw swoich, ia wydane przez ich *respective* dłużnikow na rzecz Skarbu Xięstwa Warszawskiego nowe obligacye, żadnego odtąd znaczenia mieć nie mogące, zwrócone bydź maią tymże dłużnikom, skoro tego żądać będą, z wyłączeniem iednak kapitałów banku Berlińskiego i kassy Główney Inwalidow w obrębie teraźnieyszego Królestwa Polskiego lokowanych, które wraz z zaległemi i bieżącemi prowizyami wedle osobney nie bawnie ogłosić się maiącey dezygnacyi, za umówioną cenę, na rzecz Skarbu tegoż Krolestwa są odstąpione.

Co się dotycze sposobu uiszczenia długow przez Obywateli Królestwa Instytutom i wszelkim poddanym Pruskiem winnych, Wysokie kontraktuiące strony ugodziły się między sobą na następuiące dodatkowe artykuły:

1. Wszystkim dłużnikom byłego Xięstwa Warszawskiego tak tym, których kapitały dłużne przez Konwencyą Baiońską zaięte były, iako też w ogólności wszystkim innym względem Pruskich poddanych zadłużonym dozwala się co do kapitałów sześcioletnie Moratorium, rachuiąc od Bożego Narodzenia r. b. w ciągu tegoż czasu żaden z powyższych kapitałow wypowiedzionym bydź nie może, po upłynieniu zaś oznaczonego moratorium, nie będzie wolno wypowiedzieć, iak tylko 1/4 część dłużnego kapitału, poczynaiąc od części wyższą hypotekę maiącey.

2. Wysokość prowizyi przez cały czas trwaiącego moratorium stanowi się na cztery od sta bez względu na procent, iaki był w obligacyi umowionym.

3. Co się tycze zaległych od roku 1806 procentow, połowa tychże na sześć części rozdzielona, opłacona bydź ma przez sześć lat zacząwszy od Bożego Narodzenia r. b. wraz z bieżącemi procentami, drugiey zaś połowy zaległych procentow nie będzie mógł żądać wierzyciel, chyba wtenczas, gdy Rząd wynagrodzi dłużnikom wszystkie liwerunki i awanse przez nich pod czas woyny dostarczone. Stosownie do takowego wynagrodzenia; oznaczony będzie czas i sposob, w iakim ta druga połowa zapłacona bydź ma tak, iż wierzycielom zachowuie prawo do całkowitey ilości rzeczonego wynagrodzenia ieżli taż ilość będzie potrzebną do zaspokoienia drugiey połowy zaległych procen-

tow

4. Aby zaś dłużnik, który się starał rzetelnie uiszczać, nie więcey doznawał rygoru, niżeli ci, którzy się opoźniali w następnych wypłatach zawarowano, iż wszystkie dotychczasowe upłaty na prowizye od roku 1806 potrącone będą z pierwszey połowy opłacać się maiących zaległych procentow tak, aby to, co ieszcze z teyże połowy do zapłacenia pozostanie, uiszczone było w terminach od 3 oznaczonych, zacząwszy od Bożego Narodzenia r. b. rozumie się iednak, iż pod żadnym pozorem dłużnik dopominać się nie może tego, coby dotychczas więcey nad pierwszą połowę zapłacił.

5. Dłużnicy chcący bydź uczęstnikami korzyści w pierwszym i trzecim artykule obiętych, powinni natychmiast (po ogłoszeniu ninieyszych postanowień uzupełnić takowe, i w przeciągu 5ciu miesięcy od daty tegóż ogłoszenia wydadź swoim respective Wierzycielom sądownie zeznane deklaracye poddaiąc się bez dalszego Processu rygorom Exekucyi na przypadek uchybienia powyżey przepisanym obowiązkom, tak dalece iż 4 tygodniowe spoźnienia terminu wypłaty, nadaie wierzycielowi prawo przystąpienia do Exekucyi.

6. Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy, uznaie, iż ulgi powyższemi Artykułami obięte, dostatecznemi są dla ochrony chcących się uiścić dłużników, i iest wolą Jego nie udzielać dłużnikom poddanych Pruskich, ani dozwalać, aby onymże większe nad powyżey wskazane korzyści, pod iakimkolwiek pozorem udzielane były.— Owszem mieć chce Nayiaśnieyszy Cesarz, aby wedle osnowy ninieyszey Konwencyi polecone było Trybunałom dzielne i spieszne na każdy wypadek sprawiedliwości wymierzenie.

7. Warunki w ninieyszych Artykułach dodatkowych obięte, mieć będą tąż samą moc i dzielność, iak gdyby co do słowa w głównym układzie Konwencyą Baiońska znoszącym, umieszczone były.

W dowód czego obydwa powyższe układy w Wiedniu dnia 30 Marca r. b. zawarte, podpisami i pieczęciami obustronnych Pełnomocnikow zostały zatwierdzone. — Z Warszawy dnia 21 Lipca 1815 r.

(podpisano) *Matuszewicz.*

Za zgodność (podpisano) *Jan Pomian Kruszyński Sek. Gen. Min. Skarbu.*

Za zgodność z kopią nadesłaną Swiadczę Darowski Z. S. J.

Z Krakowa d. 11 *Sierpnia* 1815.

Mci Redaktorze Gazety Krakowskiey!

Umieszczone w Numerze 64 Gazety Krakowskiey tak oryginalnie zrobione, iako i z łacińskiego tłumaczone przez Uczniów Klassy VI. Szkoły tuteyszey Departamentowey wierszyki Polskie daia mi powod do upraszania W. Pana Dobr. abyś w następney Gazecie swoiey ninieysze oświadczenie moie umieścić raczył: to iest, że te wierszyki są owocem pracy samychże Uczniow, że oni ie bez wiedzy moiey, iako Professora Polskiey Literatury w tey Klassie, prywatnie ułożywszy, bez poprzedniczego onych przedemną odczytania publicznie z niemi się popisywali; a W. Rektor teyże Szkoły, lubo zna dobrze, że ten owoc początkowych usiłowań dalekim iest ieszcze od swoiey doyrzałości, iednak dla wzbudzenia w Uczniach szlachetney emulacyi przy ogłoszeniu ostatniego Popisu do druku podał. Powtarzaiąc prożbę o umieszczenie w Gazecie tego oświadczenia, łączę wyraz powinnego uszanowania.

T. Wysocki,
Profesor Literatury Polskiey, Historyi i Konstytucyi kraiowey w Szkole Dep. Krak.

Z Berlina d. 8 *Sierpnia.*

W tey chwili nadeszło tu urzędowe doniesienie, iż twierdza Marienbourg (między Maubeuge i Philippeville leżąca) poddała się d. 28 Lipca po 8 godzinnem bombardowaniu woyskom Pruskiem pod rozkazami Królewicza Augusta Pruskiego. Warunki kapitulacyi są takie same iak względem Landrecies. D. 29 głowna kwatera Królewicza Augusta znaydowała się w Garzeille przed Philippeville.

Transport żądanych napowrot i o-

trzymanych dzieł kunsztu Pruskich przeszedł iuż przez Beaumont.

Nieco officerow Pruskich, którzy dostali się w niewolą Francuzką, zaprowawadzonemi do Angouleme zostali i dobrze się z niemi obchodzą.

Mowią, że przedugodne warunki pokoiu podpisane iuż są w Paryżu, i że dla rozwinięcia ich i poczynienia względem Francyi potrzebnych urządzeń złożony zostanie kongress w Reims.

Z Fuldy d. 17 Lipca.

Dziś oddana została większa część naszego kraiu pod rząd Pruski. C. K. Austryacki Minister P. Hügel uwolnił mieszkańcow od posłuszeństwa, a Królewsko-Pruski Kommissarz, tayny Radca Motz, zapowiedział im, iż odtąd należą do N. Króla Pruskiego. Mała część departamentu Fuldy, a mianowicie urzędy Saalmünster, Brückenau, Hammelburg z przyległościami, i część urzędu Bieberstein obeymie Austrya w dziedziczną posiadłość, do czego upoważniony iest Radca rządowy Händel. Część ta kraiu należeć ma do wielkorządstwa Arcy Xcia Karola, którego stolicą iest Moguncya.

Z Szwaycaryi d. 24 Lipca.

Woyska Szwaycarskie cofaią się teraz z Francyi, ponieważ ich zamiarem było zasłonić tylko granice swoie, i będą do 15,000 zmnieyszone.

D. 23 i 24 b. m. przybyło do Genewy kilka członkow familii Bonapartego i innych Francuzow pod zasłoną Austryackich officerow, to iest: 1) Matka Bonapartego z swoim bratem Kardynałem Fesch, którzy zaraz w iednym sześciokonnym i trzech innych powozach udali się w dalszą podroż ku Simplon; 2) Hr. St. Leu (żona Ludwika Bonapartego.) Ta miała otrzymać pozwolenie mieszkania w domu, który iey Matka Józefa przed kilku laty w Pregny przy Gex w Szwaycaryi kupiła; 3) Maret i iego małżonka (Xże Bassano.) Ostatni prosić miał seymu o pozwolenie mieszkania w Szwaycaryi.

Dnia 14 Sierpnia 1815.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr
Pszenicy	30 —	28 —	26 —	24 15
— Zyta	18 —	16 —	14 —	12 15
— Jęczmienia	16 —	14 —	13 15	12 —
— Owsa	9 —	8 15	8 —	— —
— Jagieł	44 —	43 —	40 —	38 —
— Grochu	20 —	18 —	17 —	— —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

UWIADOMIENIE LITERACKIE.

Druga Połowa Jlijady Homerowskiey mojego Przekładania według Pierwotworow Greckich wyszła w tych dniach z pod Prasy Drukarskiey z Ryciną na czele: *Achil w Chwale*, rownie wybornego sztychu Wiedeńskiego, jak na czele pierwszey połowy Jliiady: *Achil w Gniewie.* Ten Tom zkłada się z arkuszy 29 na klejowym Papierze, a zawiera wierszy Polskich w treści 120, w Texcie 10,672.

Cena, w handlach mieyscowych, niezmienna wyszłych dotąd nawidok Tomow czterech Dzieła w siedmiu Tomach przyrzeczonego, jest za każdy pojedynczy Exemplarz, iak następuie:

Dwa Tomy Jlijady od ark. 60 kosztują zł. pol. - - - - 54.
Dwa Tomy Odyssei od ark: 40 - 36.

Xięgarze, zabieraiący na zprzedaż Exemplarze w liczbie 25, 50, 75, i 100, uzyskają znany im procent, rosnący w stosunku do liczby zakupowaney; a tenraz wskazaney.

W Krakowie d. 12 Sierpnia 1815.
Jacek Idzi Przybylski E. S. G.

D O N I E S I E N I A.

W Xięgarni Jana Maja w Krakowie w ulicy Floryańskiey dostać można *Traktatu i Konstytucyi wolnego Miasta Krakowa* in 8vo za złp. 1.

1wszy raz) Markus Pinkus Kupiec z miasta żydowskiego, ma zamiar wyiechać do Lipska, bierze z sobą służącego Herszl Knoblick.

2gi raz) Major Mikószewski pod Szef Sztabu Artylleryi za urlopem nieograniczonym przebywaiący w Departamencie Krakowskim, ma zamiar iechania przez Gallicyą do Rossyi w Gubernie Wołyńską i Kijowską z służącym Leszczkim; co podług woli Rządu do wiadomości podaie.

3ci raz) Samuel Kestenberg i Izak Sterenglantz kupcy z żydowskiego miasta przy Krakowie, maią zamiar wyiechać do Lipska, w interessach handlowych biorą z sobą dwoch służących, Izaka Ladner i Kuna Steinlof.

3ci raz) Franciszka de Wolfsthal Lebowska Obywatelka Królestwa Polskiego, iest w chęci wyiechania do Galicyi w Cyrkuł Myślenicki w interessach familiynych z Panną służącą, iednym lokaiem i forszpanem. W Krakowie d. 6 Sierpnia 1815.

3ci raz) Teressa Wendowa i Tekla Peszka, maią zamiar wyiechać do wód Bardyowskich w kray Austryacki, z dziecięciem, służącą i lokaiem, swoiemi końmi i człowiekiem.

3ci raz) Michał Lebowski, odieżdza w Galicyą do Cyrkułow Myślenickiego i Bocheńskiego, na 2 miesiące, z dwoma służącemi.

3ci raz) Franciszek Dyktarski, Obywatel Krakowski, wyieżdza do Galicyi i Austryi w kray Cesarski, wraz ze swoim kompanistą Obywatelem Krakowskim Sebestyanem Szostkiewiczem, na zakupienie ryb, własnemi swoiemi końmi parą.

3ci raz) Titus Benoe, Anna z Rupniewskich Łuniewska, chcą wyiechać do Lwowa w interessach familiynych, z lokaiem, forszmanem, kucharzem i służącą.

Dnia 22 Sierpnia 1815 r. o godzinie 9 ranney w Klasztorze XX. Karmelitow na Piasku przy krakowie pod licz. 10 sprzedane będą za gotową srebrną Monetę parę Koni. — Chęć kupienia maiący, zechcą się w oznaczonym mieyscu i czasie znaydować. — Kraków dnia 10 Sierpnia 1815. r.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. J. D Kr.

Wezwanie. Niżey podpisany Massy krydalney Pawła Schöna Kurator, w skutek rezolucyi Tryb. Cyw. I. Instancyi Wydziału II. w dniu 20 Maia r. b. 1815 do L. 1815 nastąpioney, a niżey podpisanemu w dniu 31 Lipca r. b. wręczoney, w słowach: Trybunał Cywilny Deptu Krak. rezolwuiąc Protokuł z Wierzycielami Krydy Pawła Schöna w celu odebrania od nich Deklaracyi: czyli na taxie Kamienicy w r. 1808 zrobioney przestaią, lub też nowey żądaią przedsięwziętey, zważywszy, iż reskryptem Rady Naywyższey przepisano iest, aby wszelkie dobra nieruchome na nowo detaxowane były, według wartości za iaką w r. 1803 przedanemi bydź mogły, wyiąwszy tylko przypadek, gdzieby Wierzyciele na dawney taxie iednomyślnie przestali, gdy w tym celu wierzyciele niewszyscy dawną taxę przyięli, zaczem Trybunał na mocy wyżey powołanego Reskryptu zaleca Ur. Kłossowskiemu Patronowi, tey Krydy Kuratorowi, aby Wierzycieli przez Gazety i Dziennik Deptu Krak. zwołał, aby na dzień 1 Września r. b, o godzinie czwartey popołudniu na Kommissyą przed Sędzią W. Gostkowskim stawili się, a 10 dla obrania detaxatorów. Kraków dnia 20 Maja r. 1815. Gostkowski, zaszłey i niżey podpisanemu w dniu 31 Lipca r. b. wręczoney, wzywa wszystkich wierzycieli i ich Pełnomocników do rzeczoney massy krydalney Pawła Schöna pretensye maiących aby w dniu pierwszym Września r. b. końcem dania deklaracyi w przedmiocie wyżey wyrażonym dla obrania detaxatorów na kommissyą w domu władz Sądowych przy Ulicy Grodzkiey pod Liczbą 106 posiedzenia swoie Sądowe odbywaiących stawili się. Dan w Krakowie dnia 1 Sierpnia r. 1815.

Antoni Kłossowski Patron massy krydalney Pawła Schöna Kurator i kamienicy tegoż Pawła Schona Administrator.